

Alþingi
Erindi nr. P 135/1015
komudagur 9.1.2008

Nefndasvið Alþingis
Heilbrigðisnefnd
Austurstræti 8-11
150 REYKJAVÍK

8. janúar 2008

Efni: Umsögn um þingsályktunartillögu um takmörkun auglýsinga á óhollri matvöru sem beint er að börnum, 47.mál

SVÞ-Samtök verslunar og þjónustu, en innan þeirra eru bæði seljendur matvöru og SÍA auglýsingastofur, hafa farið yfir þessa þingsályktunartillögu og telur að þó flutningsmanni gangi eflaust gott eitt til þá myndi samþykkt tillögunar hafa í för með sér ýmis vandræði og mismunun sem er ekki ásættanleg.

Í fyrsta lagi er rétt að spyrja sig hver sé þess umkominn að dæma matvörur hollar og óhollar þannig að sátt verði um það. Það er réttur seljenda og neytenda að auglýsa allan löglegan söluvarning og þetta á líka við um börn sem neytendur. Það er ekki talið framkvæmanlegt að skerma börn af þegar kemur að auglýsingum á sk. barnaáhorfstíma á matvörum enda ekki aðeins ljósvakaauglýsingar heldur einnig blöð, umhverfisauglýsingar o.fl. sem auglýsendur myndu nýta sér auk t.d. dulinna auglýsinga á t.d. gulrótum í gulrótarblandaðri mjólkurvöru hjá MS sem myndu óneitanlega minna á sykursæta jógurt og aðrar vörur sem líklegt er að féllu utan við hollustuvörurammann.

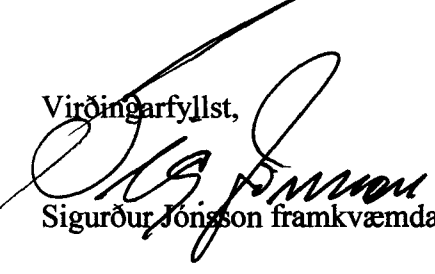
Síðan má spyrja hverjir kaupa inn matvörur heimilanna,- eru það börnin eða fullorðnir/foreldrar? Eru það ekki þeir síðastnefndu sem þá bera ábyrgð á því sem börnin fá að borða? Nýlega hafa stór aðildarfyrirtæki SVÞ í verslun undirritað sameiginlega yfirlýsingu þar sem þau staðfesta að þau munu annars vegar stuðla að framboði hollra vara fyrir neytendur og hins vegar hvetja þá og starfsmenn til að auka hreyfingu til þess að öðlast betri heilsu og minnka yfirvigt. Mönnum er eðlilega umhugað um börnin, en það verður að fara raunhæfar leiðir til að stuðla að hollara matarræði og lífsháttum barna.

Best væri ef auglýsingageirinn setti sér ákveðnar vinnureglur varðandi auglýsingar og birtingu þeirra ef talið er að þær höfði sterkt til barna. SÍA stofurnar eru reiðubúnar að ræða slíka möguleika við löggjafarvaldið og benda á að ákveðnar siðareglur gilda í SÍA hópnum og hægt er að kæra brot á þeim til siðanefndar SÍA sem úrskurðar og hafa menn farið eftir þeim úrskurðum. Hugsanlega væri hægt að víkka starfssvið siðanefndar til að taka á þessum málum. Þar sitja nú fulltrúar auglýsenda, auglýsingastofa, neytenda og lögfræðingur.

SÍA hefur einnig undir höndum námsefni um auglýsingalæsi sem ætlað er börnum. Námsefnið hefur verið kynnt fyrir talsmanni barna, talsmanni neytenda sem og lífsleiknikennara og voru undirtektir þeirra mjög góðar. Til að námsefnið sé nothæft hér á landi þarf að þýða það og staðfæra. Með því leggðu auglýsingastofurnar sitt af mörkum til að gera börn hæfari til að meta áhrif auglýsinga.

SVÞ-Samtök verslunar og þjónustu leggja því til að þessi þingsályktun verði ekki samþykkt en í staðinn verði myndaður vinnuhópur með aðild atvinnulífsins og hagsmunagæsluaðilum barna til að skoða leiðir til að efla auglýsingalæsi barna en jafnframt að meta leiðir til þess að auglýsingar sem ætla má að börn taki meira eftir en aðrir verði hóflegar í myndmáli og texta.

Virðingarfyllst,

Sigurður Jónsson framkvæmdastjóri